

LIBRIS

We know
books

A. Tolstoi

Cheița de aur
sau minunatele pățanii
ale lui Buratino

Traducere de Maria Popescu
Ilustrații: Șerban Andreescu

Carlo cioplește o păpușă de lemn și o botează Buratino.....	13
Greierul Vorbitor îi dă lui Buratino un sfat înțelept.....	18
Buratino mai-mai să se piardă din pricina nechibzuinței sale. Tata Carlo îi face îmbrăcăminte din hârtie colorată și îi cumpără abecedar	20
Buratino vinde abecedarul și cumpără un bilet pentru teatrul de păpuși	24
În timpul reprezentației, păpușile îl recunosc pe Buratino	27
În loc să-l ardă pe Buratino, senior Carabas-Barabas îi dă cinci galbeni și-l lasă să plece acasă	33
În drum spre casă, Buratino întâlnește doi cerșetori: motanul Bazilio și vulpea Alisa.....	37
Taverna La Trei Peștișori	42
Buratino este atacat de tâlhari	46
Tâlharii îl spânzură pe Buratino de un copac	49
Fetița cu părul albastru îl întoarce pe Buratino la viață.....	51
Fetița cu părul albastru încearcă să-i dea lui Buratino o creștere aleasă	56
Buratino ajunge în Țara Proștilor.....	61
Polițiștii îl prind pe Buratino și nu-i îngăduie să rostească nicio vorbă în apărarea sa.....	66

Buratino face cunoștință cu locuitorii iazului, află că cei patru galbeni i-au fost furăți și broasca- țestoasă Tortila îi dăruiește o cheiță de aur	69
Buratino fuge din Țara Proștilor și întâlnește un tovarăș de suferință	74
Pierrot povestește cum a ajuns călare pe iepure în Țara Proștilor	78
Buratino și Pierrot sosesc la Malvina, fetița cu părul albastru, dar sunt nevoiți să fugă fără întârziere împreună cu ea și câinele Artemon	86
O luptă crâncenă la marginea pădurii	91
În peșteră.....	98
Buratino se hotărăște să afle cu orice preț de la Carabas-Barabas taina cheiței de aur	105
Buratino află taina cheiței de aur	109
Buratino, pentru prima oară în viața lui, este cuprins de deznădejde, dar până la urmă toate se sfârșesc cu bine.....	114
Buratino se întoarce, în sfârșit, acasă împreună cu tata Carlo, Malvina, Pierrot și Artemon	121
Carabas-Barabas pătrunde în odăița de sub scară.....	128
Ce găesc ei în dosul ușiței tainice.....	131
Noul teatru de păpuși dă prima reprezentație	138

Giuseppe dăruiește butucul vorbitor prietenului său Carlo

Iată că tocmai atunci veni la Giuseppe un vechi prieten, Carlo Flașnetarul.

Pe vremuri, Carlo colinda orașele, purtând o pălărie cu borurile largi, și-și câștiga pâinea cântând din gură și din minunata lui flașnetă.

Dar acum îmbătrânise, era bolnav, iar flașneta era și ea de mult stricată.

— Bună ziua, Giuseppe, spuse el, intrând în dulgherie. Ce faci acolo, pe dușumea?

— Ei, am pierdut și eu un șurubel... Dar dă-l încolo, că degeaba-l caut, răspunse Giuseppe, privind chiorâș la butuc. Tu, bătrâne, cum o mai duci?

— Rău, răspunse Carlo. Mă gândesc în fel și chip cum să-mi câștig bucata de pâine... Dacă ai putea să mă ajuți... Sau cel puțin de mi-ai da un sfat...

— Nimic mai ușor! exclamă vesel Giuseppe. Și-și spuse în sinea lui: „Iată un prilej să mă descotoresc de butucul acesta afurisit”. Nimic mai ușor. Uite, acolo pe teighea este un butuc strașnic. Ți-l dau ție, Carlo, ia-l și du-l acasă...

— Eee! spuse Carlo abătut. Și pe urmă? Să zicem că duc butucul acasă. Dar vezi că-n odăița mea n-am nici măcar o vatră cum se cade.

— Lasă, că știu ce-ți spun, Carlo... Pune mâna pe un cuțit și cioplește din butucul ăsta o păpușă, învaț-o să rostească tot felul de vorbe hazlii, fă-o să cânte, să joace și poart-o prin curțile oamenilor. O să câștigi astfel destul pentru o bucată de pâine și un păhărel de vin.

Deodată, de pe tejgheaua pe care se afla butucul se auzi un glăscior subțirel și vesel:

— Bravo, bine te-ai mai gândit, Nas-Vânăt.

Giuseppe tresări din nou de spaimă, dar Carlo doar se uită curios în jur. De unde să fi venit glasul?

— Îți mulțumesc, Giuseppe, pentru sfat. Ei, fie! Dă-mi butucul.

Giuseppe înșfăcă butucul și-l dădu repede prietenului său. Dar fie că nu luă el bine seama, fie că butucul sări singur, vorba e că îl lovi pe Carlo în cap.

— Îți bați joc de mine? izbucni Carlo jignit.

— Iartă-mă, prietene, dar nu eu te-am lovit.

— Atunci se vede treaba că m-oi fi lovit singur în cap!

— Asta nu, prietene! Butucul acesta te-a lovit.

— Ba minți, tu m-ai lovit!

— Nu eu, zău că nu...

— Ascultă, Nas-Vânăt, spuse Carlo. Că ești bețiv, știe oricine. Acum însă văd că ești și mincinos.

— Așa-a-a! Carevasăzică, vrei să te cerți cu mine! strigă Giuseppe. Ia vino mai aproape!

— Ba vino tu încoace să te apuc de nas!

Mânioși, cei doi bătrâni începură să sară unul la altul. Carlo îl apucă pe Giuseppe de nasul lui vânăt, iar Giuseppe îl apucă pe Carlo de smocurile de păr alb ce-i creșteau pe după urechi.

Apoi începură să se înghiontească zdravăn, în timp ce glăsciorul ascuțit de pe tejghea țipa și le tot dădea ghes:

— Dă-i! Atinge-l!

În cele din urmă, cei doi bătrâni obosiră; de-abia își mai trăgeau sufletul. Giuseppe spuse:

— Hai să ne-mpăcăm!... Ce zici?

Carlo răspunse: | welow
books

— Să ne-mpăcăm!...

Se îmbrățișară și se sărutară, iar Carlo porni spre casă cu butucul sub braț.

Carlo cioplește o păpușă de lemn și o botează Buratino

Carlo locuia într-o odăiță ascunsă sub o scară, în care nu se găsea nimic altceva decât o vatră frumoasă în peretele din fața ușii.

Dar nici vatra cea frumoasă, nici focul din vatră și nici ceaunul ce fierbea pe foc nu erau adevărate, ci doar zugrăvite pe o bucată de pânză veche.

Carlo intră în odăiță, se așează singur pe un scaun de lângă masa șchioapă și, după ce răsuci butucul pe toate părțile, luă un cuțit și începu să cioplească dintr-însul o păpușă.

„Oare ce nume să-i dau?” se întreba Carlo. „Hai să-i zic Buratino. Numele acesta o să-mi poarte noroc. Cunoșteam mai de mult o familie și pe toți din familia asta îi chema Buratino: tatăl – Buratino, mama – Buratino, copiii tot Buratino, și ce bine trăiau împreună! Nu le păsa de nimic!...”

Răsuci butucul cu îndemânare și ciopli mai întâi părul, apoi fruntea, pe urmă, ochii.

Iată însă că, deodată, ochii se deschiseră singuri și priviră țintă la el.

Carlo nu dădu niciun semn de spaimă, ba dimpotrivă, întrebă prietenos:

— Ochișori de lemn, de ce vă uitați așa de ciudat la mine?

Dar păpușa tăcea – tăcea poate pentru că nu avea încă gură. Carlo ciopli obrajii, apoi ciopli nasul – un nas obișnuit.

EBRIS

We know
books

Ca prin farmec, nasul începu să se lungească, să crească și ajunse atât de lung și de ascuțit, încât Carlo bombăni supărat:

— Nu e bine așa, e prea lung.

Și bătrânul încercă să-i reteze vârful. Dar ți-ai găsit! Nasul se tot sucea și se răsucea și, în cele din urmă, rămase un nas ascuțit, lung-lung de tot, un nas obraznic și curios nevoie mare.

Carlo se apucă apoi să cioplească gura. Dar abia sfârșise de cioplit buzele, că gura se deschise deodată:

— Hi, hi, hi, ha, ha, ha!

Și dintre buze răsări o limbă subțirică și roșie, care căuta în fel și chip să-și bată joc de bătrân.

Carlo, fără să țină seama de toate isprăvile astea, își văzu de treabă: ciopli, tăie, scobi... și, în scurtă vreme, bărbia, gâtul, umerii, trupul și mâinile păpușii erau gata.

Dar, de-abia sfârși Carlo să cioplească ultimul degețel, că Buratino începu să-l lovească cu pumnișorii peste chelie, să-l ciupească și să-l gâdile.

— Ia ascultă! Îi spuse Carlo aspru, nici n-am terminat bine să te cioplesc și ai și început să mi te ții de pozne. Ce ai să-mi faci mai târziu, ha?

Și se uită încruntat la Buratino. Iar Buratino, cu ochii lui rotunzi ca de șoricel, privea și el la tata Carlo.

Din niște surcele, Carlo îi făcu apoi două picioare lungi cu tălpi mari. Și cu asta, terminându-și treaba, puse băiețelul jos, pe dușumea, ca să-l învețe să umble.

Buratino se clătină ce se clătină pe piciorușele-i subțiri, făcu un pas, încă unul și, shop-hop, ajunse la ușă, sări peste prag și... o zbughi în stradă.

Carlo, îngrijorat, fugi după el.

— Hei, hoțomanule, întoarce-te!

Ți-ai găsit! Buratino fugea pe stradă întocmai ca un iepure, atât numai că tălpile-i de lemn făceau toc-poc, toc-poc când loveau caldarâmul.

— Puneți mâna pe el! striga Carlo.

Trecătorii râdeau, arătându-l cu degetul pe Buratino, care fugea de rupea pământul. La răscruce, străjuia un polițist uriaș, cu mustățile răsucite și cu o pălărie în trei colțuri.

Când văzu omulețul de lemn alergând, polițistul își desfăcu larg picioarele, cuprinzând toată strada de-a latul. Buratino vru să i se strecoare printre picioare, dar polițistul, dibaci, îl înhăță de nas și-l ținu astfel până când sosi tata Carlo.

— Ei, așteaptă numai, că-ți arăt eu ție! spuse Carlo gâfâind și vru să-l bage pe Buratino în buzunarul hainei.

Se vede însă că Buratino n-avea niciun chef ca într-o zi atât de frumoasă să atârne cu picioarele în afară din buzunarul hainei lui tata Carlo, în văzul tuturor oamenilor. Se răsuci ca o zvârlugă, căzu pe caldarâm și rămase acolo ca mort...

— Of, of, spuse polițistul, nu prea-mi miroase a bine!

Trecătorii începură să se adune și, uitându-se la Buratino, care zăcea pe caldarâm, clătinău din cap.

— Sărăcuțul de el, spuneau unii. O fi lihnit de foame...

— Aș! L-a bătut Carlo până i-a scos sufletul! spuneau alții. Flașnetarul ăsta bătrân se preface că-i om bun numai de ochii lumii, dar în fundul sufletului e hain, fără milă...

Auzind aceste vorbe, polițistul mustăcios îl înhăță de guler pe nefericitul Carlo și-l târî la poliție.

Carlo mergea târșâindu-și papucii și ofta supărat.

— Of, of, mi-am găsit bealeaua cu băiețelul ăsta de lemn!

Când strada se mai goli de lume, Buratino ridică nasul, își roti privirea în jur, apoi o rupse la fugă, tropăind spre casă.